

PERSBERICHT

Klimaatverandering dwingt tot heroverwegen ruimtelijk beleid

DEN HAAG, 6 juni 2007, Nederland moet volgens de VROM-raad nú anticiperen op klimaatveranderingen. Wachten op zekerheid is geen optie; besluiten zijn hard nodig. Momenteel wordt teveel gedacht in defensieve, sectorale maatregelen om problemen op te lossen. De VROM-raad is van mening dat klimaatverandering aangegrepen moet worden om de strategische ruimtelijke ontwikkeling van Nederland een impuls te geven. De raad waarschuwt daarbij voor het gevaar dat in de huidige ‘hype’ schuilt. Nú is er aandacht en lijkt iedereen het eens. Die aandacht is straks ook nodig als andere thema’s dominant zijn. De raad bepleit daarom de instelling van een ‘klimaatwaakhond’ die de diverse partijen ook op de langere termijn voortdurend alert houdt.

Het onderwerp klimaatverandering heeft zijn weg naar het grote publiek gevonden. Daarmee is een oplossing voor het probleem nog niet dichterbij gekomen. De klimaatdiscussie gaat nog hoofdzakelijk over mitigatie; maatregelen om de uitstoot van schadelijke stoffen te beperken. Adaptatie, aanpassing van Nederland aan het veranderende klimaat, is nog onderbelicht. Ook op dit thema is afwachten echter geen optie.

Klimaatverandering heeft grote gevolgen voor de ruimtelijke inrichting van Nederland. Meer water van boven (regenwater), van onder (kwelwater), van zee (hogere zeespiegel) en van de rivieren (verhoogde piekafvoer) vraagt om samenhangende ruimtelijke herinrichting. Ook droogte, intensere stormen en hogere temperaturen hebben invloed op bijvoorbeeld de land- en tuinbouw, scheepvaart en stedelijke inrichting.

De effecten van klimaatverandering zijn niet alleen buitengewoon complex, ze zijn ook omgeven met onzekerheid. Dat maakt het voor bestuurders en beleidsmakers buitengewoon lastig om goed te reageren op het probleem. De VROM-raad signaleert dan ook dat dat op dit moment nog niet goed verloopt. Bestuurders en beleidsmakers zijn ook te weinig gericht op de lange termijn. Te weinig wordt nagedacht over de effecten van nieuwe ingrepen op termijn van decennia. De VROM-raad pleit dan ook voor de instelling van een zogenaamde ‘klimaatwaakhond’, die ook op lange termijn de

diverse partijen voortdurend alert houdt op de problemen die klimaatverandering met zich meebrengt.

Bestuurders en beleidsmakers hebben bovendien de volledige omvang van het probleem en de bijbehorende onzekerheid onvoldoende in beeld. Vaak komen zij met een oplossing voor een deelprobleem, zonder dat ze zich ervan bewust zijn dat dit niet de gehele omvang van het probleem dekt. Er is sprake van allerlei 'schijnzekerheden'. Dergelijke defensieve, sectorale oplossingen negeren de kansen die een samenhangende, offensieve benadering van klimaatverandering biedt.

De VROM-raad pleit dan ook voor een paradigmaverandering. Klimaatverandering moet aanleiding en uitgangspunt vormen voor een nieuw, strategisch ruimtelijk beleid. Alles draait hier om de vraag hoe we nu al kunnen werken aan een klimaatbestendig Nederland. De VROM-raad adviseert het Ministerie van VROM daarbij het voortouw te nemen bij het formuleren van strategisch ruimtelijk beleid.

Voor het formuleren van strategisch ruimtelijk beleid is het noodzakelijk eerst de contouren van mogelijke toekomst te definiëren op basis van scenario's. Het ministerie van VROM zal vervolgens ambities moeten formuleren waaraan strategisch ruimtelijk beleid zal moeten voldoen. De VROM-raad adviseert een spraakmakende manifestatie te organiseren om te komen tot een breed gedragen maatschappelijke visie en zo optimaal gebruik te maken van kennis en creativiteit uit de samenleving. Op die manier biedt het klimaatbestendig maken van Nederland een kader waarbinnen ook allerhande andere ruimtelijke problemen aangepakt kunnen worden.

~0~0~0~

Noot voor de redactie:

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer M.A. Hajer, voorzitter van de raads werkgroep die het advies heeft voorbereid, of de projectleider van het secretariaat, mevrouw M.E. Bouwman, telefoonnummer 070 339 1947.

Een exemplaar van het advies *De hype voorbij. Klimaatverandering als structureel ruimtelijk vraagstuk* (advies 060) is te vinden op: www.vromraad.nl